

Remissvar
Avsändarens ärendenummer:
Fö2026/00487

Försvarsdepartementet
Jakobsgatan 9, Stockholm
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Vårt ärendenummer: 2026/59
Ert ärendenummer: Fö2026/00487

2026-05-26

Försvarsexportinitiativ - För gemensam säkerhet, SOU 2026:16

Tillväxtanalys ska analysera, utvärdera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling. Myndigheten ska ta fram beslutsunderlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av statliga åtgärder samt, om det är relevant, peka på viktigare målkonflikter. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har mottagit rubricerad remiss av SOU 2026:16, Försvarsexportinitiativ - För gemensam säkerhet, för yttrande.

Övergripande bedömning

Utredningen vill skapa ett mer samlat system för försvarsexport och menar att detta bland annat kommer leda till ökad BNP och sysselsättning. Tillväxtanalys menar att forskningen inte ger så tydligt stöd för dessa förväntade effekter på BNP och sysselsättning som utredningen antyder. Det vetenskapliga stödet är starkast för försvarsrelaterad FoU och avancerad upphandling, inte för "försvarsexport" generellt. Olika typer av export kan förväntas ge olika effekter. Tillväxtanalys menar vidare att förutsättningarna för oberoende effektutvärderingar och samhällsekonomiska analyser bör stärkas

Stärk förutsättningarna för framtida effektutvärderingar

Oberoende effektutvärderingar bör ges en tydligare roll i genomförandet av försvarsexportinitiativet. Utredningen föreslår att initiativet utvärderas år 2030, men detta bör kompletteras med ett mer systematiskt upplägg för löpande och oberoende effektutvärdering. Utvärdering bör vidare riktas mot områden som kan förväntas ha störst effekt på marknadens funktionssätt samt statens finansiella exponering, som

---

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

exportkreditgarantier och finansiering genom Svensk Exportkredit (SEK) och Exportkreditnämnden (EKN). Främjandeinsatser bör också följas upp, men med enklare resultat- och processmått.

Regeringen bör uppdra till oberoende aktör att ta fram en utvärderingsplan inför initiativets start (se Tillväxtanalys, 2020a, 2020b, 2025 för mer övergripande diskussion).

Effekterna på tillväxt och sysselsättning

Marknadsmekanismen riskerar att leda till mindre forskning och utveckling (FoU) än vad som är samhällsekonomiskt optimalt, varför statliga åtgärder för FoU kan vara samhällsekonomiskt motiverat. Det bör dock framgå att detta argument gäller all FoU - inte på exportförsäljningen i sig. Forskningen om militära utgifter och tillväxt är blandad och bör därför användas med försiktighet som stöd för generella påståenden (Andersson et al. 2026; Braunerhjelm et al. 2025; Conigrave & Chin, 2026).

Churchill och Yew (2018) visar att militärutgifter ofta är förknippade med svaga eller negativa tillväxteffekter, även om resultaten varierar mellan studier, länder och metodval (se även Yesilyurt och Yesilyurt, 2019). Den mest relevanta positiva mekanismen gäller inte försvarsexport i sig, utan avancerad FoU, upphandling, systemintegration och kompetensuppbyggnad. Exportfrämjande åtgärder kan öka export, men det är inte detsamma som ökad BNP-tillväxt (Demena, 2024; Felbermayr & Yalcin, 2013).

Tillväxtanalys efterlyser ett tydligare empiriskt underlag för de antaganden om innovations- och tillväxteffekter som görs i betänkandet.

Snedvridning av konkurrens

Utredningens förslag riskerar att snedvrیدا konkurrens på varu- och tjänstemarknader om det utformas fel. Risken balanseras delvis av EU-kommissionens regler för exportkreditförsäkring.

Tillväxtanalys bedömer att förslaget bör specificeras med en mer utförlig konsekvensanalys av hur förslaget kan påverka konkurrensförhållanden inom svensk försvarsindustri.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit analytiker Patrik Tingvall, Josefin Videnord och Erik Hegelund. I ärendets handläggning har även avdelningschef Marie Gartell medverkat.

Sverker Härd
Generaldirektör

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se

Organisationsnummer: 202100–6164

Referenser

Andersson, F. W., Deiac, E., & Braunerhjelm, P. (2026). *Från stridsflyg till samhällsnytta: Flygplansindustrins roll i det svenska innovationsekosystemet*. Entreprenörskapsforum.

https://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2026/04/Flygplansindustri_Rapport_Web.pdf

Braunerhjelm, P., Andersson, F. W., & Deiac, E. (2025). *Samhällsekonomiska effekter av avancerad försvarsindustri: En forskningsöversikt*. Entreprenörskapsforum.

https://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2026/02/Forsvarsindustri_rapport_Web.pdf

Churchill, S. A., & Yew, S. L. (2018). The effect of military expenditure on growth: An empirical synthesis. *Empirical Economics*, 55(3), 1357–1387. <https://doi.org/10.1007/s00181-017-1300-z>

Conigrave, B., & Shin, Y.-H. (2026, April 19). Defence spending: No free lunch. *VoxEU*. Centre for Economic Policy Research. <https://cepr.org/voxeu/columns/defence-spending-no-free-lunch>

Demena, B. A. (2024). Does export promotion enhance firm-level intensive margin of exports? Evidence from a meta-regression analysis. *Journal of Asian Business and Economic Studies*, 31(4), 250–262. <https://doi.org/10.1108/JABES-10-2023-0412>

Felbermayr, G. J., & Yalcin, E. (2013). Export credit guarantees and export performance: An empirical analysis for Germany. *The World Economy*, 36(8), 967–999.

<https://doi.org/10.1111/twec.12031>

Tillväxtanalys. (2020a). *Fungerar exportfrämjandet? Motiv, aktörer och effekter* (Rapport 2020:05).

https://www.tillvaxtanalys.se/download/18.1d49e01c174af1b8bd918ea/1600697344816/rapport_2020_05_%20Fungerar%20exportfr%C3%A4mjandet_motiv%2C%20akt%C3%B6rer%20och%20effekter.pdf

Tillväxtanalys. (2020b). *Sveriges exportfrämjande jämfört med andra länder i Europa* (PM 2020:01).

https://www.tillvaxtanalys.se/download/18.62dd45451715a00666f19052/1586366153946/PM_2020_01_Sveriges%20exportfr%C3%A4mjande%20j%C3%A4mf%C3%B6rt%20med%20andra%20l%C3%A4nder%20i%20Europa.pdf

Tillväxtanalys. (2025). *Kartläggning av det statligt finansierade företagsfrämjandet* (PM 2025:05).

https://www.tillvaxtanalys.se/download/18.4df6591c1973fadcded698d7/1749459545520/PM_2025_05_Kartl%C3%A4ggning%20av%20det%20statligt%20finansierade%20f%C3%B6retagsfr%C3%A4mjande%20-%2020250604.pdf

Yesilyurt, F., & Yesilyurt, M. E. (2019). Meta-analysis, military expenditures and growth. *Journal of Peace Research*, 56(3), 352–363. <https://doi.org/10.1177/0022343318808841>